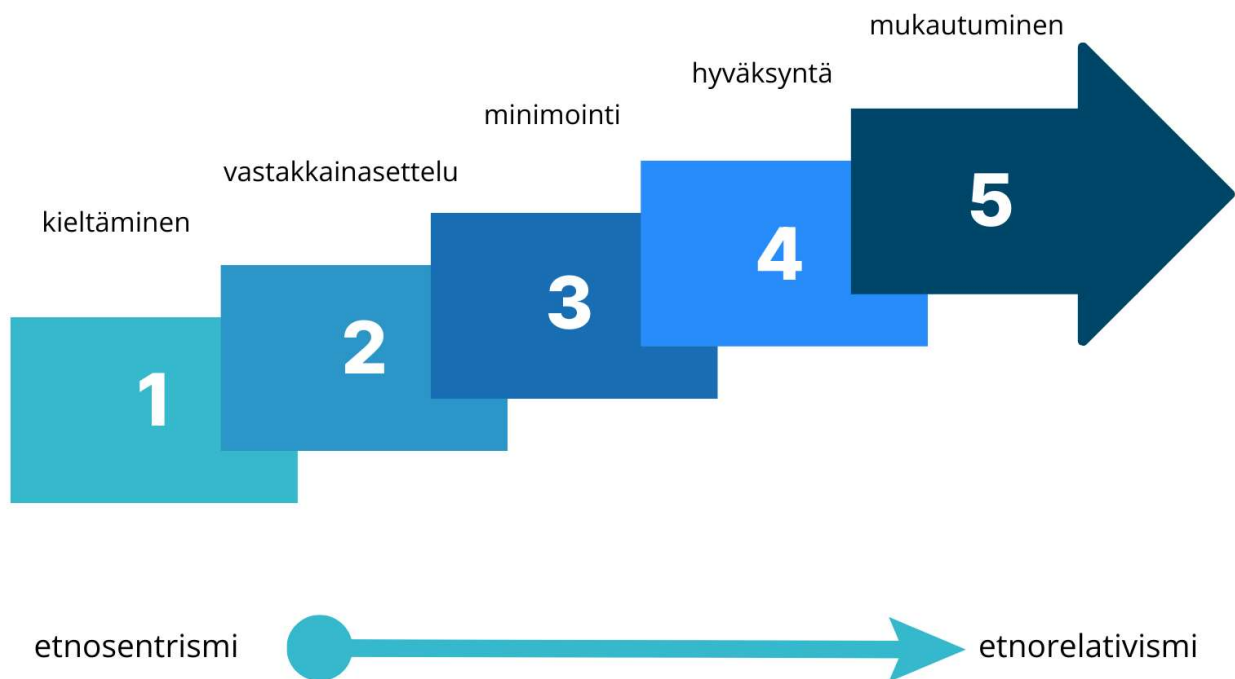

Monikulttuurisen osaaminen - malli

Monikulttuurisen osaamisen tasot

Monikulttuurinen osaaminen tarkoittaa kykyä kohdata toisista kulttuureista tulevia ihmisiä arvostavasti sekä taitoa muokata omaa vuorovaikutusta tilanteen ja vastaanottajan mukaan yhteistä tavoitetta edistään.

Osaamisen kehittymistä voidaan kuvata viisiportaisella mallilla. Portaiden alkupäätä leimaa oman kulttuurin keskeisyys ja arvottaminen muita paremmaksi (etnosentrismi). Osaamisen kasvaessa kulttuureja ei arvoteta keskenään, vaan oma kulttuuri nähdään yhtenä muiden joukossa (etnorelativismi). Monikulttuurinen osaaminen ei kuitenkaan välttämättä aina etene suoraviivaisesti tai pysy tietyllä tasolla, vaan eri tilanteissa yksilöillä voi olla enemmän osaamista kuin toisissa tilanteissa.

1.Kieltäminen:

Kieltämisvaiheessa yksilö ei tunnista kulttuurieroja tai näkee ne hyvin pinnallisesti. Kulttuuriksi tunnistetaan vain ns. "näkyvät osat", kuten esimerkiksi kieli tai erilainen vaatetus. Eri kulttuureihin tutustuminen ei kiinnosta tai sitä vältetään.

2. Vastakkainasettelu

Vastakkainasettelun vaiheessa kulttuureihin suhtaudutaan mustavalkoisesti ja kulttuurisia tapoja arvotetaan joko hyviksi tai huonoiksi. Oma kulttuuri nähdään ylivertaisena muihin nähden. Stereotypiat ja ennakkokäsitykset ohjaavat suhtautumista muihin.

3. Minimointi

Minimoinnin vaiheessa yksilö suhtautuu myönteisesti eri kulttuureihin korostaen niiden yhtäläisyyksiä ja vähätellen eroja. Myönteisestä lähtökohdasta huolimatta minimoinnin käänttöpuolena voi olla kulttuurien erityisyyden ja merkityksen sivuuttaminen. Minimointi voi myös johtaa hankaluuteen tunnistaa ja kohdata kulttuurisesti erilaisia näkökulmia ja käsitellä ristiriitoja.

4.Hyväksyminen:

Hyväksynnän vaiheessa yksilö tunnistaa sekä kulttuuristen erojen että yhtäläisyyksien olemassaolon. Hän on kiinnostunut tunnistamaan sekä omia että toisten kulttuurisia tapoja ja ratkomaan ristiriitoja, mutta ei vielä täysin tiedä keinoja tähän.

5.Mukautuminen:

Mukautumisen vaiheessa yksilö pystyy tarkastelemaan omaa kulttuurista näkökulmaansa yhtenä muiden joukossa ja ymmärtää oman kulttuurin vaikutuksen toimintaansa ja ajatteluunsa. Yksilö kykenee mukauttamaan omaa vuorovaikutustaan toisen ihmisen ja tilanteen mukaan tehden vuorovaikutuksesta tehokkaampaa.